

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-14
Besvaras senast
2024-11-20 kl. 12.00

Till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:446 En modern och ändamålsenlig pliktmateriallagstiftning

Den nuvarande pliktlagstiftningen är från 1993 respektive 2012 och är i många avseenden omodern och ej anpassad till den digitala utvecklingen och det ständigt förändrade medielandskapet. Mediernas utveckling och de stora förändringarna i hur publicering sker ledde till att den dåvarande regeringen 2019 fattade beslut om direktiv för en utredning med uppdraget att få fram en ny och mer ändamålsenlig lagstiftning. Detta hade då föregåtts av en utredning, som regeringen gav Kungliga biblioteket i uppdrag att utföra 2017. Resultatet blev rapporten *Plikten under lupp*, där Kungliga biblioteket varnade för vad som händer med ett pliktbibliotek om det insamlade materialet inte håller hög klass.

Utredningen *Papper, poddar och ... Pliktlagstiftning för ett tryggt källmaterial* (SOU 2021:32) lämnade sedan förslag på hur pliktinsamlingen av material kan utformas så att den blir medie-, teknik-, och formatoberoende och därmed långsiktigt hållbar. Utredningen föreslog att det övergripande syftet med lagen tydliggörs i en pliktmateriallag, som föreslås samlad oavsett medieform.

Kungliga biblioteket (KB) är Sveriges nationalbibliotek och har bland annat till uppgift att samla in och bevara nästan allt som publicerats i Sverige utifrån rådande lagstiftning. KB:s insamlingsuppdrag utgår huvudsakligen från pliktlagstiftning från 1993, vilket medför stora problem och onödiga kostnader för myndigheten för löpande digitalisering av nya dagstidningar, som tekniskt sett skulle kunna samlas in i digital form direkt från leverantören. Myndighetens uppgift att stödja forskning kan inte heller upprätthållas om pliktlagstiftningen inte ger möjlighet att samla in relevanta medieformer.

Lagstiftning ska naturligtvis vara ordentlig och gedigen. För Kungliga biblioteket, vårt nationalbibliotek, utgör det ett stort problem att lagstiftningen är så föråldrad.

Med anledning av det ovanstående vill jag ställa följande fråga till utbildningsminister Johan Pehrson:

Kommer ministern, inom sitt ansvarsområde, att verka för att en modern och ändamålsenlig pliktmateriallagstiftning snarast kommer till stånd?

.....
Ewa Pihl Krabbe (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck